

WŁOCŁAWO KUJAWSKIE

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; proszą, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12. REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Prenumerata na miejscu mk. 12.500, na prow. mk. 14.375. Za odnośnienie do domu doliczają się 1500 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. pierwsza strona 450 mk., druga i trzecia 350 mk., czwarta 8-linowa 150 mk. Ogł. drobne po 200 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najm. ogł. 2000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Krzywdzona Ojczyzna.

„Przegląd Katolicki“ pisze:

„Kto zna, jaki jest i być powinien stosunek Ojczyzny i każdego Narodu do Kościoła świętego, ten od razu widzi i oceni, ile krzywdy każda Ojczyzna i Naród ponosi, jeśli nie ureguje na słusznych i odnośnych zasadach swego stosunku do Kościoła, nie spełni powinności względem matki wszystkich narodów, Kościoła świętego.

Dość rzucić pobieżnie okiem na dzieje naszego narodu, aby poznać, jak dobroczynnym był wpływ Kościoła na naszą historję i nasze życie.

Nie idźmy daleko. Spójrzmy na Warszawę. Rzuca się w oczy, że wszystkie szpitale, jak św. Łazarza, Dzieciątka Jezus, św. Rocha św. Ducha, Przemienienie Pańskie itd. to praca Kościoła i inicjatywa sług jego Ołtarza.

Ten zbawczy, edynie dobroczynny wpływ Kościoła, przerwała niewola wszędzie, w całej Ojczyźnie, w każdym zaborze. Dobra, które zebrał i przechował w swych rękach Kościół dla utrzymania oświaty, dobroczynnych instytucyj, przeznaczonych dla ulżenia niedoli ludzkiej od kolebki aż do grobu, zostały przez wrogię rządu zaborcze zagarnięte odebrane Kościołowi a sam Kościół jęczał w niewoli rozmaitych praw wyjątkowych kutych dla skrupowania jego wpływu na naród, który chciałby rządy zaborcze pozbawić ducha rodzimego, a zatruć go swymi pierwiastkami: zruszczyć, zniemczyć, zaustrzyczyć.

Kościół św. był nieprzełamana tamą w tej niecnej robocie, wytkniętym haniebnie celu, przez trzech cesarzy-zaborców.

Z chwilą zmartwychwstania Ojczyzny do bytu samodzielnego, Kościół chciał od razu i pragnie stale rozwijać tę działalność, którą nosi w swem łonie — być matką kochającą w doli i niedoli swych synów, którzy są jednocześnie dziećmi Ojczyzny.

Tymczasem krępujące go prawa z czasów zaboru i niewoli wiekowej, jak miecz Demoklesa, ciężą i wiszą nad duszą Kościoła, gotowe go w każdej chwili powstrzymać w zbożnej pracy, owszem, skrupować na sposób dawnych ciemniców, którzy widzieli w kościele jedyne swego przeciwnika, a obrońcę Polski.

Najdostojniejsi Księża Biskupi, rozumiejąc dobrze, czem jest obecna chwila przełomowa dla naszej Ojczyzny, zajętej wrogami wewnętrznymi i ustaleniem granic, nie opuszczają rąk, wyteżyli przy największej trosce starania, aby wewnątrz, w Ojczyźnie utrzymać ład i porządek, naród ożywić duchem miłości do Ojczyzny i uległości dla Rządu.

Nowy rząd polskiej większości sejmowej.

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dekret nominacyjny o godz. 11-ej wieczorem w poniedziałek.

Wczoraj wieczorem po godz. 10-ej prezes Witos udał się do Belwederu, aby Prezydentowi przedstawić do podpisu następującą listę nowego gabinetu:

premier—Wincenty Witos;
minister oświaty — Stanisław Głabiński;
minister spraw wewnętrznych — Władysław Kiernik;
minister spraw zagranicznych — Marjan Seyda;
minister skarbu—Władysław Grabowski;
minister sprawiedliwości — Stanisław Nowodworski;
minister przemysłu i handlu — Władysław Kucharski;

minister rolnictwa — Jerzy Gościcki;
minister robót publicznych — Jan Łopuszański;
minister poczty — Jan Moszczeński
minister kolei — Leon Karliński;
kierownik ministerstwa spraw wojskowych — gen. Aleksander Osiecki;
kierownik ministerstwa ochrony pracy — Ludwik Darowski;
kierownik ministerstwa zdrowia—Jerzy Bujalski;
prezes głównego urzędu ziemskiego Stanisław Osiecki.
Prezydent Wojciechowski około godz. 11-ej podpisał nominację rządu. Zaznaczamy, że zastępcą prezesa rady ministrów będzie minister Stanisław Głabiński.

Tem niemniej czuli obowiązek ustalić wzajemny stosunek obu naszych matek: Ojczyzny i Kościoła.

Tymczasem natknęli się na nieprzewidziane przeszkody, czego wyrazem jest znany już Memorjał Episkopatu Polskiego z dnia 8 września r. z. Nr. 4415/22 przez J. Em. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego wystosowany do Prezesa Rady Ministrów w którym czytamy:

„Przed kilku miesiącami wnieśliśmy, Biskupi Polacy, do rządu memorjał z przedstawieniem stanu Kościoła w Polsce.

Podnieśliśmy w memorjale naszym szczególnie dwa punkty: pierwszy odnosi się do stanu prawnego Kościoła w Polsce, a drugi do materialnego uposażenia.

Mało kto wie dziś o tem, że w wolnej Polsce w stosunku Kościoła do Państwa jeszcze po dziś dzień nie zostały zniesione prawa antykościelne, ukute przez naszych ciemniców i że w Polsce obowiązują dosłownie prawa carskiej Rosji. Przytoczyliśmy w naszym memorjale liczne dowody na to, że te prawa krzywdzące Kościół, nie są tylko na papierze, ale są w wielu wypadkach w krzywdzący sposób stosowane. Ale nawet, gdybyśmy nie podali sami żadnych konkretnych przykładów, to czyż sam fakt ustalenia i obowiązywania podobnych spraw, nie jest krzywdą Kościoła! A jest ono zarazem i pewnego rodzaju ubliżeniem i dla same-

go Państwa, boć przecież społeczeństwo całe przeciwko tym właśnie prawom protestowało i uważało je za symbol ucisku i prześladowania zarazem Kościoła jak i narodu.

Gdyby więc nawet nie działał tu słuszny i sprawiedliwy wzgląd na Kościół, to sam honor narodu nie powinien ani dnia jednego cierpieć i dopuścić do podobnie oplakanego stanu rzeczy.

Drugie nasze zażalenie odnosi się do stanu materialnego Kościoła. W pierwszym naszym wspólnym liście pasterskim oświadczyliśmy się z gotowością przyjąć z pomocą ludności wiejskiej z parcelacją dóbr duchownych, wzamian za kompensatę ze strony Państwa. Złożywszy jednak ów dowód bezinteresowności Kościoła, nie możemy dłużej na to patrzeć obojętnie, jak Państwo troszcząc się i słusznie o potrzeby wszystkich swoich obywateli, po macoszemu obchodzi się z Kościołem. Rządy zaborcze uciskały Kościół, zabierały jego dobra, ale starały się przynajmniej o pozory, że dóbr kościelnych nie konfiskują, tylko biorą je w Zarząd, a wzamian za to przyznają Kościołowi materialne utrzymanie. Jakkolwiek utrzymanie to nie było w żadnym stosunku do dóbr zabranych i t. z. kongrua była bardzo skromna, ale ostatecznie była i istniała. Tymczasem Rząd polski, pozostawiając kler na pensjach, albo podwyższając je nieznacznie tylko, pozbawia Kościół najprymitywniej-

szych warunków utrzymania. Bo do wiary to niepodobne, a jednak prawdziwe, że kapłan zajęty w duszpasterstwie, pobiera rocznie sumę, daleko niedochodzącą 2 tysięcy marek. Ale i tę sumę otrzyma tylko wtedy, jeżeli się po nią osobiście zgłosi w urzędzie. Do jakich to już wprost nieznośnych dochodzi stosunków, to wystarczy nadmienić, że ksiądz z powiatu, któryby chciał pobrać w miesiącu powiatowem swoją pensyjkę, musiałby za samą furmankę daleko drożej zapłacić, niżli jego całoroczna pensja wynosi, której, nawiasem mówiąc, nie otrzyma naraz całej, ale dopiero w miesięcznych ratach.

Dalsze zawody Harcerskie.

1) Dnia 30. V. Ostre konkursowe strzelanie na strzelnicy 14 p.p. za cegielnią miejską przy szosie Kowalskiej (początek o godz. 17-tej (5-tej)). Tegoż dnia o godz. 18-tej, na błoniach obok strzelnicy, (za cegielnią miejską przy szosie Kowalskiej) odbędzie się drużynowy bieg wojenny na przestrzeni 1 klm. Do biegu stają drużyny złożone z 13 harcerzy bieg zaś wygrywa drużyna, która pierwsza na mecie stanie w komplecie w zbiorce.

2) Dnia 31. V. Bieg uliczny. (około 2 klm.) Początek biegu o godz. 15-tej (3-ej) Start; na ul. Bulwarowej, około przystani Tow. Wioślarskiego, meta na boisku 14 p.p. Trasa biegu: ul. Bulwarowa, Bednarska, (koło katedry) Plac Kopernika, Cyganka, Szeroka, Nowy Rynek, przez Ogród Saski, ul. Warszawska, zaś koniec biegu na boisku 14 p.p. Zgłoszenia na start o godz. 14 min. 30 na ul. Bulwarowej, koło przystani Tow. Wioślarskiego. W biegu mogą brać udział; harcerze, uczniowie szkół średnich i zawodowych, wojsko i członkowie Tow. Sportowych wyznania rzymsko-katolickiego, narodowości polskiej. Ze względu na zły stan bruków, bieg odbywać się będzie po trotuarach. Publiczność upraszamy o ułatwienie biegu współzawodnikom.

Sytuacja walutowa.

W związku z dającą się od kilku dni zauważyć zwyżką walut obcych na giełdzie warszawskiej ze źródła miarodajnego otrzymujemy informacje następujące:

— Zwyżka walut tłumaczy się głównie dużym zapotrzebowaniem wywołanem sztucznymi alarmami wojennymi, podsycanymi przez spekulantów, a częściowo tylko większym popytem ze strony przemysłu specjalnie zaś ze strony przemysłu łódzkiego, co znajduje się w związku ze znacznym polepszeniem koniunktur gospodarczych.

Pewien wpływ na zwyżkowe kształtowanie się kursu walut obcych wywarła również spekulacyjna gra banków i instytucyj gospodarczych, które realizowały w tym okresie swe portfele akcyjne po wyśrubowaniu cen akcji do nieusprawiedliwionej wysokości.

Dalsza spekulacja na wyższą walut obcych nie ma już specjalnych widoków powodzenia, chociażby dla tego, że zapas walut skarbowych nie tylko nie uległ zmniejszeniu, lecz że w dniach najbliższych zaczną wpływać poważne sumy z tytułu eksportu większych ilości jaj i drzewa, tudzież z tytułu zaliczek na przeznaczony do wywozu z przyszłej kampanii cukier.

Zaznaczyć też należy, że miesiąc maj wykazał dalsze powstrzymanie wzrostu zadłużenia skarbu w P. K. K. P., podczas gdy w marcu dług skarbu w P. K. K. P. wzrósł o 667 miliardów, w kwietniu o 403 miliardów, to w maju do dnia 23 b. m. P. K. K. P. wykazuje wzrost zadłużenia skarbu zaledwie o 80 miliardów. Nadto skarb państwa posiada znaczne zapasy gotówkowe w kasach skarbowych, wykazując np. w centralnej kasie państwowej na dz. 23 b. m. gotówki na sumę 70 miliardów. Tłumaczy się to nie tylko powodzeniem akcji rozsprzedaży bonów złotych, lecz również znacznym zwiększeniem się wpływów podatkowych, co wywrze niewątpliwie wpływ dodatni na utrzymanie wartości marki.

Rozruchy komunistyczne w Zagłębiu Ruhry.

Krwawe starcie.

BERLIN, 28.5. Dzienniki berlińskie podają dalsze wiadomości o krwawych walkach w Zagłębiu Ruhry.

W Bochum w nocy z soboty na niedzielę doszło po nadejściu posiłków do krwawych starć między strażą ogniową a komunistycznymi sestkami, przyczem po stronie komunistów było 5-ciu zabitych i przeszło 30-u rannych. W niedzielę przedpołudniem komuniści rozparcelowali rabunki w wielkim stylu, przyczem zupełnie spłodowali cały szereg prywatnych willi. W południe przyszło do regularnej bitwy między Selbstschutzem i strażą ogniową z jednej, a komunistami z drugiej strony, przyczem po obu stronach zabito 20 osób, a 80 raniono. Wieczorem zapanował względny spokój.

Dalej donoszą, że francuskie wojska okupacyjne ofiarowały pomoc znajdującej się w ciężkim położeniu straży ogniowej i dostarczyły jej broni. Także z Dortmund donoszą, że dowódca francuski przyrzekł pomoc przeciwko komunistom. W chwili, kiedy komuniści w okolicy Dortmundu chcieli zająć nowe kopalnie, przyszło do ciężkich walk pomiędzy nimi a Selbstschutzem. W walce używano granatów ręcznych. W wyniku starcia było trzech zabitych, a dwóch ciężko rannych.

W Vianne, gdzie położenie wczoraj w południe było szczególnie groźne i gdzie większa część kopalni znajduje się już w rękach komunistycznych wkroczyły wojska francuskie, które od rana były w ostrem pogotowiu. Francuzi opróżnili w krótkim czasie ulice miasta tak, iż wieczorem zapanował zupełny spokój. W Herne natomiast mieli komuniści więcej szczęścia. Po gwałtownych walkach z Selbstschutzem przyczem po obu stronach była większa ilość zabitych i rannych obsadzili komuniści przeważną część kopalni. Wtargnęli oni do budynku głównego zarządu kopalni i wszystko doszczętnie zniszczyli. Szkody są ogromne.

KOLONJA 28.5. Pat. Jak donosi „Kölnische Zeitung”, wczoraj na zebraniu górników w Gelsenkirchen postanowiono proklamować strajk generalny.

Co niesie dzień?

MAJ
30
ŚRODA

Dziś: Ferdynanda kr. w.
Słów: Sulimira
Jutro: Boże Ciało. Anieli Merici.
Wschód słońca o g. 3.38
Zachód o g. 19.37
Wsch. księżycy o g. 19.48
Zachód o g. 4.14

Z Kurji Biskupiej. Zmiany w diecezji. Odznaczeni: Ks. J. Patorski, prob. z Borowna, ks. E. Lipiński, prefekt z Piotrkowa, ks. Fr. Raczyński, kapłan z diecezji Kieleckiej, ks. Fr. Szczygłowski, dziekan w Słupcy, ks. E. Krynicky, dziekan Gidelski, ks. L. Stawicki, dziekan w Praszce, kanonikami honorowymi Kolegiaty Kaliskiej.

Mianowani: Ks. E. Krauze, dyrektor chórow katedr. proboszczem w Blennej. Ks. Z. Olszewski, prefekt z Rakowa, dyrektorem chórow katedr. Ks. J. Michałowski, wikar. z Piotrkowa, proboszczem w Kleszczowie. Ks. T. Rutkowski, wikarusz z Kalisza, proboszczem w Kowalach Pańskich. Ks. A. Fijałkowski, wik. z Radomska, proboszczem w Dąbrowie Wielkiej. Ks. Br. Kochanowicz, wik. z Częstochowy, proboszczem w Kościelnej Wsi pod Kaliszem. Ks. St. Wieczorek, wik. z Pajęcna, proboszczem w Jaworznie.

Przeniesieni proboszczowie: Ks. J. Strzelecki z Pajęcna do Wiewca. Ks. kan. M. Lubowidzki, z Grocholic do Parzna. Ks. St. Nuszkiwicz z Parzna do Grocholic. Ks. A. Kosiński z Kościelnej Wsi do Patnowa. Ks. L. Berendt z Patnowa do Rudnik. Ks. Z. Guranowski z Rudnik do Stawu. Ks. L. Kwaśkiewicz z Jaworzna do Wierzychów. Ks. A. Chwiłowicz z Wiewca do Pajęcna. Ks. J. Gąsowski z Blennej do Grodziska. Ks. M. Koźbiał z Wartkowic do Nieszawy. Ks. Fr. Ligenza ze Zduńskiej Woli do Szczercowa. Ks. L. Nowicki z Grodziska do Wartkowic. Ks. J. Bryl z Kleszczowa do Lichenia.

Przeniesiony wikarusz: Ks. J. Pomianowski z katedry do parafii św. Jana we Włocławku.

Zmarł: Ks. J. Widawski, proboszcz w Stawie.

Egzaminy maturalne. Ustne egzaminy maturalne rozpoczęły się w Liceum przy Seminarium Duchownym w dniu 28 maja. W dniu dzisiejszym zostaną zakończone.

W gimnazjum p. J. Steinbokówny i p. W. Aspisyówny rozpoczną się ustne egzaminy maturalne dn. 5 czerwca i potrwać przypuszczalnie dwa dni.

„Spójnia”. W niedzielę dnia 3 czerwca o godz. 4 po poł. odbędzie się nadzwyczajne uroczyste zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej „Spójnia” w lokalu własnym, Szpichlerna 28. W dniu tem Stowarzyszenie zaszczyca swoją obecnością Najdost. Pasterz i udzieli błogosławieństwa Ojca św., które łaskawie przywiózł z Rzymu specjalnie dla młodzieży Stow. „Spójnia”. Wzywa się wszystkich młodzież „Spójni” o punktualne przybycie na tę uroczystość, oraz zaprasza się panie i panów patronatu.

Zarząd.

Z Tow „Rozwój”. W dniu 4 czerwca o g. 8 w. w sali Tow. Krajoznawczego p. Edward Zajaczek, dyrektor oddziału na okręg Kielecki, wygłosi interesujący odczyt na temat działalności Rozwoju. Bilety można nabywać w Tow. Krajoznawczym codziennie od g. 12 do 2. Jednocześnie zostanie założony w naszym mieście oddział Rozwoju.

Spadek waluty. Notowany od kilku dni spadek waluty jest zjawiskiem bardzo dziwnym. Z urzędowych oświadczeń wiemy, że stan finansowy państwa stale się poprawia. Za ostatnie dwa miesiące wpływy na korzyść kasy państwowej były znacznie większe, aniżeli miesiące ubiegłych. Tem samym stan zadłużenia P.K.K.P. się zmniejsza. Waluta więc nie powinna spadać, ale owszem poprawić się. Mamy niewątpliwie do czy-

nienia z jakąś występłą spekulacją, zmierzającą do obniżenia marki polskiej.

Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych. Kursy te projektowane są w r. b. we wszystkich województwach w następujących trzech terminach: od 2 lipca do 28 lipca, od 16 lipca do 11 sierpnia i od 2 sierpnia do 29 sierpnia. Instrukcje i rozkład kursów wakacyjnych znajduje się w Nr. 7 Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. Angażowanie prelegentów ułatwiają poszczególne Kuratoria Szkolne, zapisy na kursy skutecznie każdy nauczyciel w drodze służbowej za pomocą karty wpisowej, która jest do nabycia w księgarni „Książnicy Polskiej” w Warszawie, Nowy Świat 59 za cenę 160 mk. Każdy nauczyciel czynny ma prawo zapisać się na kurs wakacyjny, także poza obrębem swego Kuratoriumu.

Polskie Tow. Krajoznawcze — Oddział Kujawski. W bieżącym miesiącu zawiązała się sekcja artystyczno-fotograficzna, mająca na celu utrwalanie i zachowanie dla przyszłości, drogą fotografii lub rysunku, wszelkich obiektów sztuki i krajoznawstwa. Do pracy tej przystąpili p.p. dr. Burzyński, Brzozowski, Dowmont, arch. Kwapiszewski, arch. Narębski, Kiermasz, Kłodowski, prof. Sobieray, Szczucki. Bliższych informacji udzielić może przewodniczący sekcji p. prof. Sobieray.

Ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Na posiedzeniu sejmowej komisji przemysłowo-handlowej był projekt ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Przyjęto zasadę nie ograniczania przez ustawę wysokości udziałowego kapitału. Jako minimum kapitału zakładowego, z którym może być zawiązana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, określono sumę 2000 zł. polskich. Po dyskusji przyjęto pierwszych 5 artykułów projektu. Poza tem została wybrana podkomisja celem gruntownego rozpatrzenia dalszych artykułów projektu.

Olbrzymi pożar. W dniu 26 b. m. o godz. 5-iej po południu piorun zapalił zagrodę wieśniaka Feliksa Pietrzaka, we wsi Zakrzewek pow. nieszawskiego. Wszelka pomoc nie zdołała pożaru stłumić. Spłonęły doszczętnie zabudowania wraz inwentarzem martwym i żywym t. j. 3 koni, żrebak, 9 świń i t. d., oraz dom mieszkalny. Straty ogromne.

Zakończenie strajku. Strajk czeladników szewskich został zażegnany. Czeladnicy otrzymali 40% podwyżki.

Zgon. Znany w naszym mieście Damazy Trzeciński, obrońca sądowy, zmarł przeżywszy 61 rok.

Zmiana własności. Nieruchomość Nr. 29 przy ul. Botanicznej nabył aktem rejestralnym Jakób Meerzon od Gabryszewskiego.

Ze straży. Członkowie straży ogniowej proszeni są o przybycie przed czatownię przy ul. Żabiej d. 30 maja o godz. 8-ej rano celem wzięcia udziału w procesji Bożego Ciała.

— 26 b. m. odbyła się w wiosce Woli Skarbowej zabawa letnia, urządzona staraniem miejscowej straży ochotniczej ogniowej.

Domy się walą. W Osiecinach pow. nieszawskiego zawalił się dom, należący do Jana Arenta. Wypadku z ludźmi nie było.

Aresztowanie. Władze policyjne aresztowały syna kupca p. J. B. za podszywanie się pod nazwę agenta policyjnego. Sprawę skierowano do sądziego śledczego.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 29. V.

New-York	53.500
Gdańsk	0.86
Paryż	3.570—3.550—
Londyn	249.750 249.950 247.750
Berlin	0.86
Belgia	3.072.50—3.050
Włochy	2.597 1/2—2.582 1/2
Szwajcaria	9.775—9.675
Wiedeń	77.50—76.00
Czecho Słowacja	1.617—1.612

TELEGRAMY.

Głosy niemieckie o nowym Rządzie.

BERLIN, 28.V. Dzienniki berlińskie zajmują się żywo przesileniem warszawskiem. Donoszą one o tworzeniu nowego Rządu podając m. y. n. i. n. i. n. że Korfanty ma wstąpić do gabinetu. Prawdopodobnie podano to umyślnie w tym celu, ażeby po ogłoszeniu nowej listy oświadczyć, że Korfantego usunięto.

Po wyborach w Kowienszczyźnie.

KOWNO, 28.V. (Pat). Półurzędowo komunikują w sprawie wyników wyborów na Litwie: Jakkolwiek blok prawicowy posiada większość w sejmie, albowiem na 78 mandatów posiada 40, która to większość pozwala mu otworzyć gabinet, to jednak blok ten gotów jest w interesie umocnienia rządu przystąpić do koalicji z socjalistami ludowymi. Co się tyczy wyboru nowego prezydenta republiki litewskiej, to wystawienie kandydatury kompromisowej napotyka na wiele trudności, wobec tego należy się liczyć z tem, że dotychczasowy prezydent, Stulginski, zostanie ponownie wybrany.

KOWNO (AW), Skład nowego sejmku, w porównaniu do dawnego, przedstawia się jak następuje: (cyfry w nawiasach dotyczą dawnego sejmku): blok prawicowy 40 (38), socjaliści ludowi 16 (19), socjal demokraci 8 (11), komuniści 5 (5), Polacy 5 (2), żydzi 5 (3), Rosjanie 2 (0), Niemcy 2 (0), razem 78 posłów,

Egzekucje w Moskwie.

RYGA 28.5. Pat. Z Moskwy donoszą, że zostało tam straconych 15 miewszewików, oskarżonych o dostarczenie rządowi angielskiemu tajnych informacyjnych dokumentów.

Przywóz i wywóz Łodzi.

ŁÓDŹ, 28.V. (Pat). W kwietniu r. b. przywieziono do Łodzi dla użytku miejscowego przemysłu włókienniczego 549 wagonów surowej bawełny i 177 wagonów surowej wełny. W tym samym miesiącu wywieziono z Łodzi do różnych stacji kolejowych w kraju i zagranicę 576 wagonów gotowych wyrobów bawełnianych, licząc każdy wagon po 10 ton pojemności. Jak stwierdza prasa miejscowa, w handlu towarami włókienniczymi nastąpiło w drugiej połowie maja znaczne ożywienie. Poprawił się również stan zatrudnienia w przemyśle.

Najbogatsi ludzie w Rosji.

MOSKWA, (Russpress.) — Kontrola państwa, sprawdzając obliczenia podatkowe stwierdziła, iż największe podatki od zysków i obrotów płacą wybitni wodzowie komunistów i dygnitarze rady komisarzy ludowych a mianowicie Trocki, Rakowski, Dzierżyński, Krasin, Zinowiew, Bogdanow i inni. Wszyscy ci dygnitarze są dyrektorami i członkami zarządów licznych przedsiębiorstw handlowych i

Odpowiedź na niestuszną zaczepkę.

W Gazecie Kujawskiej z dnia 20 maja b. r. wyczytałem w rubryce „Listy do Redakcji” korespondencję pseudonimową „Obserwatora”, pełną nieściskliwych kłamliwych oraz oszczerczych informacji. W imię prawdy i obrony czci osób tendencyjnie i niegodziwie zaatakowanych przez tchórzliwie ukrywającego swoje nazwisko „Obserwatora” śpieszę wyjaśnić co następuje:

1-o inicjatywę urządzenia obchodu uroczystości 3 Maja w Lubaniu, dał niżej podpisany.

2-o jako inicjator uroczystości obchodowej uważałem się za uprawnionego do kierowania takowym oraz wglądu w każdy szczegół, a więc i co do miejsca zatrzymania się pochodu i wygłoszenia przemówień okolicznościowych. Dziwne, że pan „Obserwator” tak prostej rzeczy nie rozumie i czyni mi z tego zarzut samowoli?! Jeśli p. Obserwator miał lepszy plan urządzenia u nas obchodu 3 Maja czemuż nie uprzedził mnie o tem choćby w dniu uroczystości lub nie zaproponował zawczasu stworzenia jakiegoś komitetu organizacyjnego dla omówienia wspólnie wszystkich szczegółów obchodu?

3-o Pseudonimowy „Obserwator” dopuszcza się kłamstwa, pisząc, że odgrażałem się „przez sługi swoje” że się zemszczę na nauczycielstwo „któremu pokażę kim jestem”(?! Mam odwagę zawsze jawnie swe przekonania wypowiadać, nie używać zaś do tego niepowołanych pośredników. Stwierdzam, że nigdy nikomu „przez sługi swoje” nie odgrażałem się.

4-o Nielogiczne jest mieszanie przez p. Obserwatora (ukrytego jak widać z treści jego listu nauczyciela— „wyzwolenca”) pretensji jakie ma on osobiście i podobne mu osobniki „wyzwolencze” do mnie, jako prezesa Dozoru szkolnego, ze sprawą obchodu 3 maja; pretensje swe p. Obserwator i niektóre jego koleżanki wszak mogą na właściwym terenie zgłosić, i nieodpowiedniego prezesa Dozoru usunąć, a wybrać właściwszego. Jeśli tego p. Obserwator i jego towarzyszkni nie umieli dotąd dokonać, dla każdego logicznie myślącego oczywistym jawi się wniosek, co warte zarzuty p. Obserwatora przeciwko mnie jako prezesowi Dozoru szkolnego. A może p. Obserwatora boli raczej to, że nieudzielał nauczycielstwu zbyt pochopnie urlopów spacerowych itp.

5- Dziecinnie śmieszna jest pretensja p. Obserwatora, że zaprosiłem jako mówczynię obok Księdza Gościa osobę „nikomu tu — w parafii nieznaną, nie należącą do gminy ani parafii tutejszej”. Dziecko najgłupsze ze szkółki p. Obserwatora wstydziłoby się nie już publicznie w prasie, ale prywatnie i cicho taki stawiać zarzut jakemukolwiek mówcy i zapytałoby p. Obserwatora: a czemuż to pan nauczyciel nie protestował, jak do naszej parafii przyjeżdżali „nieznani nikomu — nie należący do gminy ani parafii tutejszej” mówcy wiecowi „wyzwolency lub im podobni? Risum teateatis amici?

Mówczynią wbrew kłamliwemu i śmieszemu twierdzeniu „Obserwatora” — nie była „nikomu nieznaną” osoba lecz znana obszerniejшему ogółowi tutejszemu gorąca patriotka i zasłużona działaczka społeczna p. Aniela Michalska, kierowniczka ogniska w Brzeziu. Kiedy p. Obserwator, jeszcze gąski i bydełko pasał p. Michalska już pracowała wśród społeczeństwa naszego. Pominając podziękowania i słowa uznania rozmaitych towarzyszt społecznych, jakich dowody posiada od r. 1903, milem dla Niej i najcenniejszym jak się wyraża, pozostaną słowa podziękii i uznania wyrażone usty Najdostojniejszego Pasterza Ks. Biskupa Zdzitowieckiego w r. 1913 w Polonji — sali towarzystwa rzemieślników chrześcijańskich we Włocławku.

b) Specjalnego omówienia wymaga zarzut, jakoby p. Michalska mówiła o niewysłuchanej modlitwie socjalistów do „towarzysza słońca” o pogodę na 1 maja, sztydziła z P. P. S.

Drugie to przemówienie było wypowiedziane w tonie serdecznym i żartobliwym i nie wyszydzała modlitwy socjalistycznego „Robotnika” ale pouczała p. Obserwatora, że modlić się trzeba nie do słońca, lecz do Boga o słońce i pogodę. Smutne, że tego nie rozumie i nie rozróżnia p. Obserwator, który przecież sam jest nauczycielem i wychowawcą dzieci ludu katolickiego i polskiego!

7) W końcu stwierdzam, że pochodu, choć usiłowano, nie zdołano rozbić dzięki przezorności niżej podpisanego, gdyż widząc odczepiające się od całego pochodu dwie szkoły i osamotnione... po skończonym przemówieniu poleciłem wszystkim z przed gmachu szkolnego przejść na boisko szkolne, gdzie dzieci deklamacjami swojemi wypełniły program obchodu.

8) Wreszcie jeszcze jedno kłamstewko Obserwatora muszę zdemaskować, mianowicie co do zdolności oratorskich p. Michalskiej. Wbrew kłamliwemu twierdzeniu p. Obserwatora słuchacze jej odczytem byli wzruszeni. Świetne co do wysłowienia i treści przemówienie skłoniło nas do gorącej podziękii. Wielu powtarzało dlaczego to w roku zeszłym potraktowano nas przemówieniem tak słabo przygotowanym, połączeniem z jakim się, którem nas uraczył sam p. Obserwator.

Byłoby wiele godniejszem, żeby p. Obserwator na przyszłość nie czerpał podejrzanych natchnień staropanieńskich (znanych tu — i już czysto lokalnych wedle recepty jego t. j. z tutejszej parafii i gminy), oraz żeby miał odwagę nie strzelać z za plotu, a występować jawnie i imiennie i w końcu,

aby przecieź, pisząc do prasy, pisał logicznie, bo narazi się na śmieszność i mógłby wogóle kiedys żałować tego, że go pisać nauczo. Bo... scripta manent, i za pisanie fałszów czasami się spędza wakacje... za kratką.

Ks. J. Pelczyński.

Głosy czytelników.

Nasze drogi.

Dlaczego na naszych drogach od szeregu lat nie jest robiony szarwark, a kałuże błota w zakłębieniach pośredku dróg są nie do przebycia? Czy potrzebnie torturujemy konie na tych drogach, a idąc pieszo, zmuszeni jesteśmy piąć się po płotach lub deptać przydrożne lany zbóż? W jaki sposób dzieci siedmioletnie mają przebywać te drogi, aby zdążyć na godzinę 8 rano do szkoły odległej o 2—3 kilometry, bez podartego w krzakach przydrożnych ubrania i przemoczonego obuwia? Czy istnieją jakieś ustawy o utrzymaniu dróg i urzędy, które mają obowiązek badać stan dróg i coś pod tym względem robić, nie poprzestając na pobieraniu jedynie pensji? Jak długo jeszcze sąsiedzi będą mieli zasady wysmiewać polską niezarność i niedbalstwo? Czyż będziemy czekali na to, że obcy za nas to zrobią, jak w swoim czasie okupanci Niemcy?

Sędzin. J. Kamiński.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskiem.

OGŁOSZENIE URZĘDOWE.

Magistrat m. Włocławka niniejszym podaje do publicznej wiadomości, że na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 20 listopada 1922 r., zatwierdzonej reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1923 r. N. S. Z. 2181/23 wprowadza się na rzecz kasy miejskiej z dniem 20 października 1923 r. pobór 4% opłat od umów o przejście własności nieruchomości wg. poniższego statutu.

STATUT

o pobieraniu na rzecz kasy miejskiej m. Włocławka opłat od umów o przeniesienie własności nieruchomości w obrębie gminy m. Włocławka.

Art. 1.

Na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 20 listopada 1922 r. zgodnie z art. 21 p. 4 Dekretu o samorzędzie miejskim i ustawą z dn. 1 września 1922 r. w przedmiocie uchwalenia podatków (opłat) od przyrostu wartości oraz o pobieraniu przez ciała samorządne opłat od umów o przejściu własności nieruchomości (Dz. Ust. Nr. 88 z r. 1922 poz. 785), wydany zostaje następujący Statut o poborze na rzecz kasy miejskiej m. Włocławka opłat od umów o przeniesienie własności nieruchomości w obrębie gm. m. Włocławka.

Art. 2.

Powyższa opłata na rzecz kasy miejskiej wynosi 4% sumy służącej za podstawę państwowej opłaty stempłowej (należytości).

Art. 3.

Opłacie powyższej na rzecz miasta nie podlegają umowy o przeniesienie własności nieruchomości, podlegające podatkowi spadkowemu lub od darowizn.

Art. 4.

Współdział sądu, notariuszy oraz władz państwowych przy wymiarze i poborze opłat miejskich, ustali specjalne rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 5.

Jeżeli suma umowy podana przez strony, jako podstawa do wymiaru państwowej opłaty stempłowej (należytości) nasuwa wątpliwości, co do zgodności z wartością rzeczywistą, natenczas Magistrat (Biuro Podatkowe) obowiązany jest zwrócić się do właściwych władz skarbowych o zastosowanie Ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stempłowych Dz. Ust. Nr. 89 z dn. 20.X 1922 r.

Art. 6.

Statut powyższy obowiązuje od dn. 20 października 1922 r.

Art. 7.

Z chwilą wejścia w życie powyższego statutu uchylona zostaje moc obowiązująca Statutu Miejskiego o pobieraniu na rzecz kasy miejskiej podatku do państwowego podatku stempłowego od akt, dotyczących zmiany własności położonych w mieście Włocławku posiadłości.

PREZYDENT: KRAUZE.

Włocławek, dnia 28 maja 1923 r.

Cement i wapno po cenach ściśle fabrycznych

Sznury i przewodniki firmy „Kabel”

Żarówki „Osram”, „Vertex” i in. na prąd miejski i Harrendoria

Motory elektryczne na stały prąd firmy Ganz stale na składzie

Pasy transmisyjne skórzane i z szerści wielbłądziej

POLECA

po cenach hurtowych warszawskich

BIURO TECHNICZNE

„ELEKTRON”

Włocławek, Kościuszki 17, telefon 63.

Hemoroidy usuwa ból, pieczenia, swędzenia, krwawienia, zmniejsza guzy „Varicol” Czopki hemoroidowe (żyłaki) morojdowe (z kogutkiem). Żądać w aptekach i skład.

Egzeme, Liszaje i t. p.

usuwa maść „Lain Age” sprzedają apteki i sklepy apteczne. Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.

Suchoty oraz wszelkie choroby piersiowe leczymy „Balsam Thioeolan Age”. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

OGłosZENIA DROBNE.

Całodziennego stołowania (bez mieszkania) przy inteligentnej rodzinie katolickiej (w śródmieściu) poszukuje od 1-go czerwca kawaler dla „poszukującego stołowania” przyjmuje adm. „Słowa Kuj”

Okazja komplet olejarni mało używanej do sprzedania Wiadomość S. Ozminkowski Nowy Rynek 6.

Zgubiono portfel zawierający paszport na imię Antoniego Wierzbickiego, oraz weksel na mk. 500.000 podpisany przez Andrzeja i Zofję Wnukowskich, który niniejszem unieważnia się.

NOWY

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ od 1 czerwca b. r.

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska: osobowy warszawski o godz. 12.12 kurjer bukareszteński „ „ 13.37 osobowy warszawski „ „ 24.00 do Poznania: osobowy warszawski o godz. 24.00 kurjer warszawski „ „ 2 53 do Bydgoszczy: osobowy warszawski o godz. 3.46 do Ciechocinka: osobowy warszawski o godz. 19.28 do Torunia: osobowy warszawski o godz. 19.28 do Warszawy: kurjer poznański o godz. 2.22 osobowy gdańsko-poznański 5.08 osobowy ciechociński o godz. 7.50 osobowy bydgoski „ „ 12 06 osobowy gdański „ 16.43 do Łodzi: osobowy ciechociński o godz. 7.50 do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu: kurjer gdański o godz. 15.32

W uzupełnieniu powyższego należy zaznaczyć, że pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 isć będą przez Skierniewice, gdzie posiadać będą połączenie od lub do pociągów krakowskich i katowickich.